

ΜΑΘΗΜΑ 4

Α1. ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΘΗΛΥΚΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΕ -α ΚΑΙ -η (ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΗ)

Τα περισσότερα ουσιαστικά της Πρώτης Κλίσης είναι θηλυκά και έχουν κατάληξη -α και -η στην ονομαστική. Στον ενικό και πληθυντικό αριθμό κλίνονται ως εξής:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

	-η	-α (προηγείται φωνήεν και -ρ-)	-α (προηγείται σύμφωνο εκτός του -ρ-)
	ΕΝΙΚΟΣ	ΕΝΙΚΟΣ	ΕΝΙΚΟΣ
ΟΝΟΜ.	τιμή	χώρα	θάλαττα
ΓΕΝΙΚΗ	τιμῆς	χώρας	θαλάττης
ΔΟΤΙΚΗ	τιμῆ	χώρα	θαλάττη
ΑΙΤΙΑΤ.	τιμῆν	χώραν	θάλατταν
ΚΛΗΤ.	τιμή	χώρα	θάλαττα
	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ΟΝΟΜ.	τιμαί	χώραι	θάλατται
ΓΕΝΙΚΗ	τιμῶν	χωρῶν	θαλαττῶν
ΔΟΤΙΚΗ	τιμαῖς	χώραις	θαλάτταις
ΑΙΤΙΑΤ.	τιμάς	χώρας	θαλάττας
ΚΛΗΤ.	τιμαί	χώραι	θάλατται

Α2. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ Α1

1. Η κατάληξη -ας στα πρωτόκλιτα είναι πάντοτε μακρά (χώρᾱς-θαλάττᾱς)
2. Η γενική πληθυντικού στα πρωτόκλιτα τονίζεται πάντοτε στη λήγουσα.

B1. ΟΙ ΠΛΑΓΙΕΣ ΠΤΩΣΕΙΣ

Πλάγιες πτώσεις είναι η Αιτιατική, η Δοτική και η Γενική.

B2. Η ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ

Η αιτιατική συνήθως χρησιμοποιείται ως αντικείμενο ρήματος

Ρήμα **Αντικείμενο**

(Τι κάνω;) (Τι βλέπω;)

Ὅρῶ τὴν θάλατταν

B3. Η ΔΟΤΙΚΗ

Η δοτική, όταν δηλώνει πρόσωπο, χρησιμοποιείται ως έμμεσο αντικείμενο. Σε κάθε περίπτωση, στα νέα ελληνικά αναλύεται σε **με, σε, για + όνομα**

Ρήμα **Έμμεσο αντικείμενο** **Άμεσο αντικείμενο**

(τί κάνω;) (σε ποιον δείχνω;) (τι δείχνω;)

Δείκνυμι τῇ βασιλίσση τὴν θάλατταν

B4. Η ΓΕΝΙΚΗ

Η γενική συχνά δηλώνει κτήση και συνοδεύει ονόματα

Ἡ χώρα τῆς βασιλίσσης.

Γ. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

I. Να συμπληρώσετε τη φράση

1. Λέγω ----- (ή αλήθεια, άμεσο αντικείμενο)
2. Λέγω----- (ή αλήθεια, άμεσο αντικείμενο) -----
(Πηνελόπη, έμμεσο αντικείμενο)
3. Ή οικία ----- (Πηνελόπη, κτήση)
4. Όδυσσεύς όρᾶ ----- (Πηνελόπη)
5. Όδυσσεύς δίδωσι ----- (χαρά) ----- (Πηνελόπη)
6. Όδυσσεύς όρᾶ ----- (οικία) ----- (Πηνελόπη, κτήση)

II. Σύνταξη φράσης.

Γράψτε στην κλασική ελληνική γλώσσα

1. Βλέπω (όρᾶ) την Πηνελόπη
2. Λέω (λέγω) στην Πηνελόπη
3. Βλέπω το σπίτι (οικία) της Πηνελόπης

Γ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἡ τιμή: η τιμή, το κύρος, το αξίωμα

ἡ χώρα: η περιοχή, η χώρα

ἡ θάλαττα: η θάλασσα

ὄρῶ: βλέπω

ἡ βασίλισσα: η βασίλισσα, η σύζυγος του βασιλιά

λέγω: λέω

ἡ οἰκία: το σπίτι

ἡ ἀλήθεια: η αλήθεια

ὄρᾶ: βλέπει

δείκνυσι: δείχνει